

УДК 342.9; 35.07(477)

Томчук О.З.

Головне управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Tomchuk O.

The Main Department of the Pension Fund of Ukraine in Ternopil region

DEVELOPMENT OF ELECTRONIC SERVICES IN BODIES OF THE UKRAINE PENSION FUND

Світ цифрових технологій – це не лише новий логічний етап розвитку технологічної сфери людства, а й усієї існуючої соціально-економічної реальності. Цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами (цифровими технологіями) і налагодження електронно-комунікаційної взаємодії з-поміж них [1].

Стрімкий розвиток суспільних відносин зумовлює використання інформаційних технологій у всіх сферах життя, у тому числі і у сфері надання послуг органами Пенсійного фонду України. Сьогодні Пенсійний фонд України, використовуючи досягнення новітніх технологій, пропонує широкий спектр електронних послуг та сучасних онлайн сервісів, намагаючись зробити обслуговування пенсіонерів, роботодавців та громадян більш якісним, оперативним та функціональним [2].

Пенсійний фонд України постійно працює над розширенням електронних сервісів. Всі вони представлені на вебпорталі електронних послуг <https://portal.pfu.gov.ua/>.

Відповідно до Положення про Пенсійний фонд України основними його завданнями є реалізація державної політики з питань пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню [3]. Сьогодні електронний ресурс дає унікальну можливість усім зацікавленим особам постійно, не виходячи з дому, контролювати свої особисті дані, які впливають на розмір майбутньої пенсії або переглядати інформацію з власної пенсійної справи. Вебпортал має зручне меню та посилання, які надають підказки, роз'яснення та роблять його простим у користуванні і дозволяють пересічному громадянину, без спеціальних знань та навичок, легко розібратися у цій системі [7].

Електронні послуги Пенсійний фонд України на вебпорталі згруповані за категоріями одержувачів і поділяються на послуги пенсіонерам, застрахованим особам, страхувальникам та цілому ряду інших користувачів, таким як контролюючі органи, управителі/об'єднання/виконавці комунальних послуг, центри надання адмінпослуг/територіальні громади тощо [4]. Однією з важливих функцій вебпорталу є можливість відстеження громадянами персональної інформації з реєстру застрахованих осіб щодо розміру нарахованих заробітків та сплачених внесків, зарахування страхового стажу. Користувач може легко перевірити сплату роботодавцем єдиного соціального внеску й у разі виявлення порушень звернутися до нього для вирішення такого питання. Це особливо актуально з огляду на випадки порушень роботодавцями трудового законодавства з оплати праці та використання ними найманої праці без офіційного оформлення трудових відносин. Можливість контролювати роботодавців дає змогу громадянам дбати про свої соціальні гарантії та майбутню пенсію [8].

Електронні сервіси які представлені на вебпорталі Пенсійного фонду є безкоштовними. Скористатися ними може кожна людина в індивідуальному порядку з

дотриманням вимог законодавства про захист інформації. [7]. Для того, щоб стати користувачами онлайн сервісів вебпорталу Пенсійного фонду України, необхідно скористатися системами електронної ідентифікації особи за допомогою кваліфікованого електронного підпису, або через систему GOV.ID (з використанням банківської картки), або скориставшись сервісом Дія.Підпис.

Результати досліджень, які здійснюються шляхом опитування громадян показують, що 60% українців знають про сервіси, які пропонуються сьогодні Пенсійним фондом України. Найбільш популярним є особистий кабінет на вебпорталі електронних послуг Фонду. Про нього знають і ним користується 87,2 % опитаних [5].

Однак, для того, щоб отримати послугу в онлайн-форматі необхідно мати кваліфікований електронний підпис, оскільки без цього ряд послуг на вебпорталі недоступні. Сьогодні є можливість використати застосунок «Дія» як для отримання онлайн послуг на порталі, так і при ідентифікації особи, коли та відвідує сервісні центри ПФУ, що дуже актуально зараз, оскільки війна триває і є непоодинокі випадки, коли громадяни не мають при собі або втратили основні особисті документи, як-от біометричний паспорт у формі ID-картки, реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП) чи свідоцтво про народження. Для цього в сервісних центрах Пенсійного фонду України реалізовано можливість використання електронних документів з мобільного застосунку «Дія» за допомогою шерингу [6]. Як альтернатива, хоча функціонально обмежена, за відсутності КЕП можна звернутися до сервісного центру Фонду за отриманням логіну та паролю для входу на вебпортал для первинної реєстрації як користувача послуг.

Отже, сьогодні особистий кабінет користувача (як застрахованої особи, отримувача пенсійних виплат чи страхувальника) на вебпорталі – це зручний спосіб дистанційної комунікації з Пенсійний фонд України та отримання всього спектру послуг, які він надає. Це сприяє підвищенню ефективності, відкритості, прозорості діяльності органів державної влади на усіх рівнях, сприяє формуванню нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Електронні послуги і відкриті дані допомагають долати людський фактор, черги та корупцію.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: затв. розпорядженням Кабінету міністрів України від 17.01.2018 р. №67-2018-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>.
2. Кохан В.П. Цифровізація діяльності Пенсійного фонду України. Право та інновації. № 3 (31) 2020. С. 7-12.
3. Положення про Пенсійний фонд України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.07.2014 р. №280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF>.
4. Пенсійний фонд України. Портал електронних послуг. URL: <https://portal.pfu.gov.ua/>.
5. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/2120780-60-ukrayinskyh-gromadyan-obiznani-z-novymy-servisamy-yaki-vprovadzhuye-pensijnyj-fond-rezultaty-doslidzhennya/>.
6. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/2167876-sheryng-dokumentiv-u-servisnyh-tsentrah-pensijnogo-fondu-ukrayiny/>.
7. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/cv/410373-elektronni-servisy-pensijnogo-fondu-zruchnyj-sposib-otrymannya-poslug-u-formati-24-7/>.
8. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/cv/411666-elektronni-servisy-pensijnogo-fondu-zruchni-ta-korysni-dlya-vsikh-2/>.